

Digiturvakompassin vieraana pääjohtaja Janne Viskari Digi- ja väestötietovirastosta

Tuija Kuusisto:

Hei! Olen Tuija Kuusisto. Toimin valtiovarainministeriössä tietohallintoneuvoksena.

Kimmo Rousku:

Ja minä olen Kimmo Rousku. Toimin Digi- ja väestötietovirastossa eli DVV:ssä Vahti-pääsihteerinä.

Tuijan kanssa me molemmat tahdomme edistää julkisen hallinnon digiturvallisuutta ja sitä kautta luottamusta yhteiskunnassa ja Suomen kilpailukykyä.

Tuija Kuusisto:

Tässä Digiturvakompassi-sarjassa tapaamme julkisessa hallinnossa vaikuttavia henkilöitä. Mitä on turvallisuus digimaailmassa? Mihin suuntaan digiturvaa pitäisi kehittää? Tässä joitakin kysymyksiä yhdessä pohdittaviksi.

Kimmo Rousku:

Ai siis, mikä ihmeen digiturva? Digitaalisen turvallisuuden avulla huolehditaan riskienhallinnasta sekä toiminnan jatkuvuudesta, tietoturvasta ja tietosuojasta sekä edistetään kyberturvallisuutta. Digiturva huolehtii meidän kaikkien tarvitsemien digipalvelujen toimivuudesta ja isona kokonaisuutena myös koko Suomen kyvystä selvitä erilaisista digimaailman häiriöistä ja hyökkäyksistä.

Tuija Kuusisto:

Tänään vieraanamme on Janne Viskari Digi- ja väestötietovirastosta. Hyvää päivää Janne ja tervetuloa Digiturvakompassi-podcastiimme!

Janne Viskari:

Terve! Kiitos kutsusta, mukava olla.

Tuija Kuusisto:

Toimit Janne Digi- ja väestötietoviraston, siis DVV:n pääjohtajana. Osalle kuulijoista tämän vuoden alusta aloittanut DVV saattaa olla hieman tuntemattomampi. Mistä DVV on syntynyt ja mitä kaikkea DVV oikein tekee?

Janne Viskari:

Joo, näin varmasti on, että me ollaan jonkun verran kyllä markkinoitu tässä vuodenvaihteen ympärillä, että Digi- ja väestötietoviraston nimi tulisi tunnetuksi ja sitä kautta varmaan sitten myös osa tehtävistä. Mutta taustahan meidän virastossa on se, että Väestökisterikeskus ja maistraatit yhdistettiin nyt vuoden alusta. Eli sinällään niin kun DVV:n tehtävät on ne, mitä Väestökisterikeskuksella ja maistraateilla oli ennen tätä fuusiota. Sinänsä niin kuin uusia tehtäviä virastolle ei ole tullut tässä fuusion yhteydessä. Mutta se, mikä on oleellista tässä on tämä digipuoli tässä alussa. Eli vaikka uusia tehtäviä ei ole tullut niin lakiin Digi- ja väestötietovirastosta, viraston toiminta-ajatuksen on kirjattu tämmöiseksi niin kun punaiseksi langaksi tai oikeastaan johtolauseeksi: yhteiskunnan digitalisaation edistäminen, nimenomaan yhteiskunnan digitalisaation edistäminen.

Se digi ei tarkoita sitä, että digitalisoimme omaa toimintaamme. Sitä toki tehdään ja sitä tekee kaikki toimijat, ilman muuta nykypäivänä. Vaan se digipainotus on siinä sitä, että pyrimme auttamaan muita organisaatioita, muita virastoja ja kuntia ja toimijoita siinä, että he pystyisivät tekemään yhteentoimivampia palveluita ja hyödyntämään erilaisia digitaalisia keinoja ja muita sellaisia, jotta sitten saatais yhteiskunnassa paremmin tiedot liikkumaan eri palveluitten välille ja saatais enemmän tämmöisiä yhteisiä pelisääntöjä. Ja tämä tietoturvaan liittyvä neuvonta ja tämmöinen operatiivinen Vahti-toiminnan koordinointi on yksi näistä tehtävistä, jota sitten teemme ja toki teimme sitä jo Väestörekisterikeskuksen aikana.

Mutta ehkä nyt sitten, kun virasto on vähän isompi ja sitten nimi on muuttunut laajemmaksi siitä Väestörekisterikeskuksesta tai maistraateista, niin tuo vähän erilaisen mandaatin tai ainakin mielikuvan siitä, että mitä virastossa tehdään. Aikaisemmin kokemus oli se, että kun viraston nimi oli Väestörekisterikeskus, niin ensimmäinen assosiaatio kuulijoilla yleensä on se, että mitään muita tehtäviä ei ole, kun se väestörekisterin ylläpito. Joka toki on tärkeää ja sitä tehdään edelleenkin, mutta tehtäviä meillä on tosi paljon ja asiakaskunta on hyvin laaja.

Kimmo Rousku:

Kuten te kuulijat varmaan huomaatte, olemme nauhoittaneet nämä viimeisimmät podcastit etäyhteyksien kautta johtuen koronaviruspandemian asettamista rajoituksista. Digi- ja väestötietovirastolla on siis merkittävä rooli koko suomalaisen yhteiskunnan toiminnan näkökulmasta. No, miten Janne nyt sitten tämä käynnissä oleva tilanne on näyttäytynyt ja vaikuttanut teihin? Varmasti jouduttu tekemään lyhyessä ajassa paljon kaikkennäköisiä merkittäviä päätöksiä ja asemoimaan palveluita ja tilannetta uudelleen.

Janne Viskari:

Kyllä, kyllä toki näin on. Ja esimerkiksi tällä hetkellä se näyttäytyy sillä tosiaan, että tuota podcastia nauhoitetaan etänä. Uusi tilanne itselle. Mähän olen itse pitänyt Suomi.fi -podcastia jo viisi tuotantokautta ja sinänsä tehnyt näitä jaksoja juontajana kymmeniä, mutta tämä on ihan tosi erilainen tilanne kyllä, kun keskustelukumppani ei olekaan siinä ihan vieressä. Ja täytyy sanoa, että hieman jännittää, miten tästä suoriudutaan. Semmoisia toimintamalleja otin tähän podcastiin tuolta aikaisemmasta omasta podcast-kokemuksesta, että mulla on esimerkiksi kahvi tässä edessä kuten yleensäkin ja kahvin alla mulla on semmoinen pehmoinen alusta. Sen olen oppinut tuolla, kun podcastia nauhoitetaan, niin kahvikuppia ei saa kolauttaa pöydälle. Tekninen tuottaja ei pidä tämmöisestä.

Ehkä tätä kautta niin kun pääsee siihen, että tietynlaisten tuttujen rutiinien tekeminen myöskin tämmöisessä poikkeusoloissa on tärkeitä. Oli ne sitten tämmöiseen podcastin nauhoitukseen liittyen tai johonkin muuhun toimintaan liittyen. Niin tietynlainen semmoinen oma toimintarutiini kannattaa jokaisen kehittää.

No sitten tässä on, miten poikkeustilanteissa viraston johtamisen näkökulmasta se on näyttäytynyt. Niin toki tässä meidän virastossa ja kaikissa muissakin organisaatioissa joudutaan reagoimaan aika nopealla aikataululla erilaisiin muutoksiin, joista osa on valtioneuvoston päätöksiä. Että halutaan tai yhteiskunnassa toimitaan tietyllä tavalla. Se aiheuttaa muutoksia eri organisaatioissa, esimerkiksi virastoissa virastojen toimintaan liittyviä muutoksia ja nämä pitää toimeenpanna tosi nopealla aikataululla. Se on tietysti semmoinen tilanne, missä vähän joutuu semmoista tilannekohtaista luovimistakin harjoittamaan. Ettei kenelläkään meistä, ei itsellä eikä missään virastossa, ole

kokemusta aikaisemmasta, vastaavasta tilanteesta ja ei tiedetä, miten asiat menee. Mihin suuntaan ne kehittyvät ja sen takia tällainen tilanneherkkyys täytyy jossakin määrin säilyttää, että pystytään riittävän nopeasti reagoimaan vaatimuksiin.

Ja ihan tällaisenä käytännön esimerkkinä vaikka, kun valtioneuvosto päätti, että julkisen hallinnon työntekijät siirtyvät pääsääntöisesti tekemään etätöitä. Niin meidän virastossa se tarkoittaa, että noin 82 % työntekijöistä, meitä on noin 900 suurin piirtein yhteensä, niin siirtyi etätöihin. Ja tällaisen muutoksen tekeminen kahdessa vuorokaudessa on aika iso operaatio sitten loppujen lopuksi. Jotkut työntekijät tekee etätöitä normaalistakin ja se on niin kun helpompaa. Ja joillekin työn luonne on semmoista, että se ei aiheuta suurtakaan muutosta. Joillakin se on sitten ihan tosi uusi asia ja vaatii paljon järjestelyjä. Ja sitten tietysti nyt kun tehdään vaikka etätöitä sitten pitkään, viikkoja tai jopa kuukausia. Työskentelyolosuhteet jokaisen pitäisi saada järjestettyä, että ne on jossakin määrin järkevät siellä kotona. On sitten työhuonetta tai ei, niin se pitää saada jollakin lailla rullaamaan. Ja tässä päivittäisrutiinien luonti on tosi tärkeää.

Tuija Kuusisto:

Mites Janne Viskari, johdat isoa virastoa ja kuten mainitsitkin, että laaja siirtyminen etätöihin, 900 henkilöä, niin julkisuudessa on paljon näkynyt etätöiden näitä tietoturvaongelmia. Mitenkäs teidän virastossa, ehkä laajemminkin julkishallinnossa, miten näet, että näitä digiturvaongelmia tässä etätötilanteissa niin, miten näitä on lähdetty ratkomaan?

No tietynlaisia semmoista tapauskohtaista luovintaa tässäkin tarvitaan, mutta tietysti mitään sellaisia riskejä ei saa poikkeustilanteen varjolla ottaa, mikä vois johtaa niin kun johonkin semmoiseen lopputulokseen, mikä ei ole sitten hyväksyttävä. Esimerkiksi sanotaan vaikka semmoinen käytännön muutos meidän etätöperiaatteessa on tehty, että meillä oli joitakin prosesseja, jotka on vielä paperivaltaisia kyllä ja niitä digitalisoidaan tässä nyt koko ajan. Niin näissä tietysti käsitellään ihmisten henkilökohtaisia asioita... Niin papereitten kotiin viemisessä on aika tarkat säännöt, millä tavalla niitä saa viedä. Esimerkiksi normaalitilanteissa sääntö on, että ainoastaan lukitussa salkussa saa viedä. No nyt meillä ei tietysti ole lukittuja salkkuja niin paljon, että niitä riittäisi kaikille ja tässä kohtaa on tehty semmoinen väljennys, että papereita saa viedä kotiin muussakin kuin lukitussa salkussa, mutta matkalla ei saa pysähtyä mihinkään. Ja sitten se on sama, kun normaalitilanteessa, niin siellä kotonakin ne pitää säilyttää lukitussa paikassa, eikä niin kun pöydällä, missä muut perheenjäsenet pääsee niihin käsiksi. Niin tällaisista tiettyä harkintaa joudutaan tekemään sitten.

Kimmo Rousku:

Eli siis käytännössä riskienhallintaa. Siitähän tässä on edelleen kyse ja nyt sitten vaan yhä useampi on joutunut, ja joutuu, näitä riskejä omassa työssään enemmänkin siellä etänä myös miettimään. Miten sitten, mikä on ollut mielestäsi haastavinta tässä johtamisessa niin kun kokonaisuutena? Tuossa jo mainitsikin tätä, että tällaisista niin kun luovimista ja aika ad hoc, nopeasti tapahtuvia asioita, niin onko jotain muuta, mitä haluaisit erikseen nostaa esille?

Janne Viskari:

Se on se haastavin, että päätöksiä joutuu tekemään joskus nopeastikin ja nopealla aikataululla eikä välttämättä niin kun pystyttyä muodostamaan semmoista kuvaa, että kaikista seurauksista, mitä jostain päätöksestä seuraa. Yksi muutos ensimmäisistä, miten DVV:ssä reagoitiin, oli se, että haluttiin välttää tilannetta, että meidän käyntipisteitten odotusauloihin kerääntyy paljon ihmisiä odotta-

maan. Niin kun yleensä isoissa kaupungeissa, siellä on paljon ihmisiä. Siirrettiin käyntipisteellä tapahtuva toiminta, siis käyntiasiointi, ajanvarauksen taakse ja tämäkin päätös tehtiin tosi nopeasti. Isoissa kaupungeissa tässä etelässä asiasta päätettiin yksi sunnuntai ja se tuli voimaan välittömästi eli seuraavana aamuna oli jo ajanvaraus käytössä ja kaikissa toimipisteissä kaksi päivää tämän jälkeen keskiviikkona. Ja tämä oli niin kun välttämätöntä, jotta saadaan se käyntiasiointi rullaamaan ja että asiakkaat pääsee sisään, mutta silti samaan aikaan vältyttiin siltä, että meillä olisi yli kymmenen ihmistä tai useita ihmisiä siellä mahdollisesti tartuttamassa toisiaan ja sitten työntekijöitä.

Mutta eihän niin kun tuossa kohtaa, kun asia päätettiin, niin tiedetty, minkälaisia vaikutuksia sillä loppujen lopuksi on. Kertykö ne ihmiset isona massana sinne alaoven taakse sitten vai kuinka iso ruuhka siirtyy esimerkiksi puhelinpalveluun. Sitä toki vahvistettiin samalla. Mutta kaikkia seurauksia ei tiedetä välttämättä silloin, kun asiasta päätetään ja tämä on ehkä se vaikein. Sitten jos tietysti näyttää siltä, että asialla on jotain semmoisia seurauksia, jotka ei ole hyviä, niin sitten niihin pitää pystyä reagoimaan myös lennosta. Että tällainen haaste tässä varmaan on suurin.

Tuija Kuusisto:

Miten Janne Viskari johdat laajaa määrää henkilöitä, joilla varmaankin on epävarmuutta tänä poikkeusoloaikana, kun ei tiedetä kuinka pitkään nyt nämä poikkeusolot ja erilaiset erityismääräykset jatkuvat ja myös kansalaisilla on ihan sama tilanne, niin miten loisit tällaista positiivista tulevaisuuskuvaa tällaisessa tilanteessa, missä on todella suuri ennen kokematon epävarmuus?

Janne Viskari:

Tää on tosi vaikeeta, kyllä... Ja varmaan sen arviointi on myöhemmin, että miten tässä ollaan onnistuttu. Samaan aikaan meidän pitää tietysti pystyä viestimään näistä rajoitustoimista sillä tavalla, että työntekijät ymmärtää, että ne ovat välttämättömiä. Niitä on noudatettava. Mutta nyt meillä tietysti toiminta on valtakunnallista ja työntekijöitä on ympäri Suomea ja tämä epidemia ei ole samanlainen joka puolella Suomea. Siinä arjessa tämä ei näyttänyt samalla lailla, kun esimerkiksi vaikka Helsingissä nyt tällä hetkellä tai Kittilässä. Samaan aikaan meidän pitää pystyä viestimään, että nyt siirrytään, koko yhteiskunta siirtyy, poikkeustilanteeseen ja on tärkeätä, että kaikki noudattaa näitä poikkeusjärjestelyjä. Kerrotaan mistä syystä ne johtuu, mutta sitten samaan aikaan pitää välttää sitä, että ei sitten tarpeettomasti lietsota ylimääräisiä pelkoja. Ei sekään ole tarpeellista.

Samalla viestillä pitäisi pystyä vakuuttamaan sellaiset ihmiset, että rajoitusten noudattaminen on välttämätöntä, jotka eivät siihen suhtaudu riittävällä vakavuudella. Mutta sitten samalla sellaisille henkilöille, jotka on taas vähän niin kun ylipelokkaita, tuomaan sellainen viesti, että ei nyt mihinkään paniikkiin ole syytä. Siinä välitilassa joutuu jollakin lailla luovimaan viestinnässä. Mun mielestäni viraston toiminnot rullaa niin kun suhteellisen hyvin tällä hetkellä kyllä, että vaikuttaisi siltä, että pääsääntöisesti työntekijät ovat omat päivittäisrutiinit löytäneet ja saanu rullaamaan ja asiat kuitenkin etenee.

Kimmo Rousku:

Mites sitten, kun maaliskuussa Digi- ja väestötietovirasto julkaisi tällaisen Keväthumaus-seminaarissa Digihumaus 2020 -raportin, joka löytyy myös sitten linkin takaa. Ja tässä raportissa on erilaisia näkökulmia nyt 20-luvun digitalisaation hyödyntämiseen ja toteuttamiseen yhteiskunnassa. Yhtenä kohtana tässä raportissa on nostettu esille tällainen teema, kun turvallisuusympäristö monimutkaistuu. Mitä tämä konkretiassa tarkoittaa ja miten kuvaisit tätä muutosta?

Janne Viskari:

Joo. Tuo Digihumaus julkaistiin toista kertaa ja siinä kerrotaan, siis julkaistaan meidän viraston ja meidän viraston henkilöstön, erityisesti nykyisen henkilöstön voimin on tehty selvitystyön taustat, että miten me näemme tulevaisuuden keskipitkällä tai pitemmällä aikavälillä. Minkälaisiin asioihin pitäisi varautua? Ja me on tässä nostettu viisi tällaista niin kun keskeistä kohtaa. Josta tämä turvallisuusympäristö monimutkaistuu on yksi. Mutta se keskeisin, mikä tavallaan nivoo nämä kaikki yhteen on se, että ongelmien ja asioiden kompleksisuus lisääntyy eli asiat ei ole yksinkertaisia. Kaikki vaikuttaa kaikkeen periaatteessa ja tavallaan ratkaisujen näkökulmasta tarkoittaa sitä, että monimutkaiseen ongelmaan on tosi haastavaa löytää yksinkertaisia, kapeita ratkaisuja. Tämä on ehkä se pääviesti näistä kaikista.

Turvallisuusympäristön monimutkaistuminen tarkoittaa ennen kaikkea sitä, että teknologian hyödyntäminen, digitalisaation käytön lisääminen, etenee koko ajan ja me olla samalla... Siitä saa kiistatta niin kun suuria hyötyjä, että hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja toiminnassamme. Me saadaan sillä omaa julkishallinnon toimintaa sujuvoitettua huomattavasti. Me saadaan paljon parempia ja helpommin käytettäviä palveluita tuotettua sitten kansalaisille ja yrityksille. Mutta sitten samaan aikaan, kun mitä enemmän hyödynnetään erilaisia teknologioita, niin me kasvatetaan samalla myös riippuvuutta niistä teknologioista ja nyt tämä turvallisuusympäristön muuttunut merkitys pitää huomioida ihan toisella tavalla. Ja pistää paukut enemmän sitten siihen, että meillä niin kun on riittäväällä tasolla se varautuminen näissä erilaisissa teknologisissa ratkaisuissa, jotka liittyy käytännössä kaikkeen. Ei pelkästään sähköisiin palveluihin, vaan kaikkeen palvelutuotantoon. Ne pitää ottaa tietyllä tavalla huomion toisella tavalla kuin aikaisemminkin.

Esimerkiksi palvelunestohyökkäyksiin varautuminen on ihan erilaista, kun vaikka muutama vuosi sitten. Sittenhän turvallisuusympäristöön ollaan laskettu tässä myös tiettyä tällaista niin kun vihapuhekehitystä, mitä somessa tapahtuu. Tällaista niin kuin keskinäisen vastakkainasettelun lisääntymistä, mikä on ollut havaittavissa. Ja se on nostettu tässä huolen aiheeksi. Että nyt, kun ne asiat on aika monimutkaisia, kaikki liittyy kaikkeen, se ratkaisujen hakeminen vaatii aika paljon erilaisten näkökulmien huomioon ottamista. Ja paljon keskustelua ja vuoropuhelua eri toimijoiden kesken. Ja nyt siinä suhteessa on huolestuttavaa, jos tällainen vastakkainasettelu ja mielipiteiden polarisaatiokehitys jyrkkenee. Koska silloin ei niin kun tyypillisesti haluta etsiä niitä ratkaisuja yhdessä, vaan nimenomaan hakee semmoista omaa näkökulmaa ja semmoista keskinäistä syytelyä. Tätä pidetään huolestuttavana, että jos tämä kehityssuunta jatkuu liian voimakkaasti, niin myöskin ratkaisujen etsiminen näihin vaikeisiin kysymyksiin hankaloituu.

Tuija Kuusisto:

Digitalisaation yhteydessä nousee usein esille luottamus myös tässä yhteydessä, joka voisi ehkä sitten loiventaa ainakin tätä vastakkainasettelua. Ja jopa sitten toisaalta puhutaan paljon tällaisesta väärästä tai virheellisestä tiedosta ja sen levittämisestä. Ehkä jos ajattelee positiivisesti omista kansakulkijoista tässä yhteiskunnassa, niin ehkä sitten myös harkitsisi tarkemmin, että mistä näkövinkkelistä tietoa tahtoo jakaa. Mutta miten Janne Viskari sinä määrittelisit luottamuksen? Mitä se sinulle tarkoittaa?

Janne Viskari:

Joo. Tämä on hyvä ja monitahoinen kysymys. Yhteiskunnassa niin kun luottamus näkyy erilaisina toimenpiteinä, että kuinka toimitaan. Miten osoitetaan käytännössä se, että luotetaan toiseen?

Suomessahan kansalaisten luottamus yhteiskuntaa kohtaan on aika hyvällä mallilla ja korkeinta maailmassa ja on tosi tärkeitä, että se säilyisikin siellä. Tähän liittyy nimenomaan erilaisten mielipiteitten huomioon ottaminen laajasti ja se on demokraattisen päätöksenteon ydintä se, että kaikkea kuitenkin kuunnellaan jossakin määrin. Joskus pitää joku päätös tehdä, joka ei ole kaikkien mieleen. Useimmat päätökset on sellaisia, että on joku, joka ei ole samaa mieltä asiasta ja niin se kuuluu ollakin, mutta on tärkeintä, että eri mielipiteitä kuunnella ja niillä on vaikutusta sitten siihen päätökseen, mitä tehdään.

Ja mun mielestä tässä on Suomessa onnistuttu aika hyvin eli meidän lainsäädäntöprosessi esimerkiksi on kylläkin pitkäkö, mutta niin se kuuluu ollakin. Ei lakeja pidäkään säätää niin kun liian hätköiden. Ja kaikki tähän liittyvät valiokuntakuulemiset ja muut lausuntokierrokset on tärkeitä, että jokainen taho saa äänensä kuuluviin. Siinä minusta tämä on sellaista, mikä osaltaan määrittää sitä luottamusta, luo sitä luottamusta ylätasolla. Sit tietysti niin kun viranomaisina jokainen itse omalla toiminnallaan myös luo sitä luottamusta. Meidän virastossa esimerkiksi on tosi tärkeitä, tai ylipäänsä niin kun kaikkien virastojen toiminnassa, että kansalaiset voivat luottaa, että päätös on oikeudenmukainen, se on tehty oikein tiettyjen periaatteitten mukaan. Ja sillä ei ole pärstäkerroinvaikutusta, että kuka asioi, vaan kaikki asiat käsitellään asiallisesti ja oikein. Kaikki on myös oikaisu-mahdollisuus... valitustie sitten olemassa, jos kokee, että päätös ei ole mennyt oikein. Ja tällöisten säilyttäminen on tärkeitä että, jos kokee... kansalainen kokee vääryyttä hallinnon taholta, niin hänellä on tiedossa oleva reitti, millä hän voi pyrkiä asian sitten oikaisemaan. Siis tällöisellä tavalla, käytännön toimilla luottamusta rakennetaan.

Kimmo Rousku:

No sitten vastaavasti turvallisuus näyttäytyy usein rajoituksena ja erilaisina vaatimuslistoina. Miten me saatais käännettyä tätä ajattelua enemmänkin tällöiseen positiivisempaan suuntaan, jossa tämä digitaalinen turvallisuus ja siihen liittyvät asiat näkyvät enemmän toiminnan mahdollistajana?

Janne Viskari:

Mun mielestä tämä liittyy nyt tähän luottamukseen aika paljon ja sit just tähän, mitä siinä Digihu-mauksessakin nostettiin esille tällöisen turvallisuusympäristön monimutkaistumiseen ja siihen, että kansalaiset ja yritykset... ehkä kansalaiset tässä kohtaa voi puhua enemmän, niin uskaltavat asioida julkisen hallinnon kanssa. Fyysisessä käyntipisteessä tämä on varmaan niin kun helpompaa ja selvempää ja toiminut ja sitä on toteutettu vuosikymmeniä. Harvalla kansalaisella on niin kun pelko mennä sinne käyntipisteeseen. Se, että pelkää, että hänelle tapahtuu siellä jotain. Ja nyt tietysti digitaalisessa maailmassa tämä on vähän niin kun tuoreempaa ja asiat on ehkä vaikeimpia, koska niin kun kaikilla kansalaisilla, tai itseasiassa aika harvalla, on semmoista teknologista ymmärrystä, että he oikeasti niin kun ymmärtäisivät, miten sitä digitaalista palvelua tuotetaan tai minkälaisia asioita siellä on taustalla. Miten sen turvallisuus on suorastaan huolehdittu?

Niin mä kääntäisin tämän sillä tavalla, että turvallisuudessa on... kyllä siellä on vaatimuslistoja. Siellä on rajoituksia. Se mahdollistaa ja on siis nimenomaan se että, kun tietyistä tällöisistä perusasioista on huolehdittu asianmukaisesti, se luo semmoista turvallisuuden tunnetta siihen, että voin sitten käyttää sitä sähköistä palvelua tai mitä tahansa palvelua, jonka osana tuotetaan sitä sähköistä osiota siellä. Tavallaan se, että perusasiat on hoidettu hyvin ja ne pystytään niin kun ra-

portoimaan ja kertomaan ja näyttämään, että ne on hoidettu hyvin, niin se luo sen mahdollisuuden sitten siihen palvelun käyttämiseen, joka on sitten sitä positiivisempaa puolta ja edistää ja helpottaa kansalaisten elämä.

Tuija Kuusisto:

Suomessa on kansainvälisesti tarkasteltuna tapahtunut hyvin niukasti merkittäviä tietovuotoja ja kansalaisten tietoja ei ole laajasti päässyt julkisuuteen, niin kuin mediasta voidaan lukea, että eri muissa maissa on päässyt tapahtumaan. Kansalaisten ei siis oikeastaan tarvitse olla huolissaan, etteikö digipalvelut ja meidän tiedot olisi turvassa ja turvallisia. Miten näet, että mistä syystä Suomi on pärjännyt näin hyvin verrattuna näihin kansainvälisiin tapahtumiin?

Janne Viskari:

Mun mielestä tässä on tärkeitä se, että liikaa tietoa ei kerätä mihinkään yhteen paikkaan. Se on yksi peruseriaate siinä, että pyritään rajaamaan mahdollisia vaikutuksia sellaisessa tilanteessa että jotain tapahtuu. Suomessa on aika pitkä perinne myös tämmöisten rekisteritietojen tallentamisesta ja käytöstä. Meillä on maailman paras peruseriaatteen järjestelmä. Sen uskallan sanoa ja tämä ei ole sinänsä niin kuin mitään uutta toimintaa, että kansalaisten tietoja on erilaisissa rekistereissä. Ja toki sitten viranomaisina koetamme koko ajan niin kun seurata, mitä esimerkiksi kyberrikollisuusmaailmassa tapahtuu. Ja että, minkälaisia eri keinoja sitten on olemassa suojautumiseen, että tietovuotoja tai muuta ikävyyksiä ei tapahtuisi. Joskus niitä kuitenkin tapahtuu ja Suomessa on kieltämättä ollut siinä mielessä hyvä tilanne, että sellaista kovin vakavaa tapahtumaa ei ole kuitenkaan päässyt tapahtumaan.

Sanoisin, että kansalaisten ei siinä mielessä hirveen huolissaan tarvii kuitenkaan olla, että kyllä Suomessa tietoturvaosaaminen ja se, miten suojautumisten varautumista on toimeenpantu, niin ne on aika hyvällä tasolla. Ja kansainvälisessäkin vertailussa, että millään ihan kovin keveillä toiminnoilla ei kyllä suomalaisia järjestelmiä saada kerkattua auki. Toki on sitten mahdollista, että jotain järeämpiäkin toimia joskus kohdistuu. Mutta yleisesti ottaen suomalaisten palveluitten tietoturva on ihan hyvällä tasolla.

Kimmo Rousku:

Tiedän, että olet teknologian aikamoinen aktiivikäyttäjä niin työelämässä kuin vapaa-ajalla. Olet aktiivisesti somessa liikkeellä. Mites sitten tämä digitaalinen maailma siellä vapaa-ajan puolella? Miten huomioit digitaalisen turvallisuuden omassa elämässäsi?

Janne Viskari:

Mä luulen, että varmaan monellakin tavalla ja osittain varmaa tiedostamattakin. Yksi semmoinen mitä voin kaikille suositella... Suhteellisen helppo tapa toteuttaa digitaalista turvallisuutta, mitä itse noudatan, on se, että samaa salasanaa ei saa käyttää eri palveluissa. Mikä on vähän sama kuin tässä tietojen sijoittelussa, tämmöisessä hajasijoittelussa. Se periaate, että, jos jotain tapahtuu, niin minimoidaan vahingot. Että sellaista esimerkiksi harrastan ihan tietoisesti.

Kimmo Rousku:

Kiitos Janne Viskari tästä ja toivotamme kaikille kuuntelijoille oikein hyvää, turvallista kevättä!

Tuija Kuusisto:

Kiitos Janne.

Janne Viskari:
Kiitos.